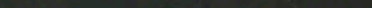

ՄՆԵՋԱՆՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔԻ
ՈՐԲԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

59. 1950

ՖԵՆՏԵՆԻՆԻ ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳԻՆԸ		
	Տրկ.	Վ.գմս.
Տեղակաց	250	125 Ս. Դ.
Սուրիա	300	150 « «
Արսասանման	100	50 Ֆր.
Ամերիկա	6	3 Տոլ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒՍ ԻՐ ԴԻՐՔԸ ՊԻՏԻ ՓՈԽԷ

Ժրնվ. — Մր. Ամերիկայի յայտարարեց թէ ցաւալի է որ Մուսուլման մասին արուելիք որոշումը հետաձգուեցաւ, ինչ որ անկասկած է Թուրքիոյ և թէ Անգլիոյ համար: Հակառակ ասոր՝ անգլիացի պատուիրակը կը յայտարարէ կ'ընդունի արուելած որոշումը և պիտի խնդրէ Ազգաժողովի խորհուրդէն որ փութացնէ խնդրին լուծումը ամիսկէս ար Լաէի Աստանին կարծիքը ստանայ:

Տրուած ըլլալով որ թրքական պատուիրակ Ռուշտի փաշա մերժած է կրկնոր արջ հաւաստիքները զորս տուած էր Ֆէթիի պէյ վերջին նստաշրջանին, ըստ որում կը յայտարարուէր թէ Ազգաժողովի որոշումը ինչ որ ալ ըլլայ պիտի ընդունուի: Մր. Ամերիկայի յայտարարեց թէ Անգլիոյ կողմէ եւս որոշուած նմանորինակ հաւաստիքները չեղեալ կը նկատուին և թէ Անգլիա եւս այս խնդրին մասին իր դիրքը պիտի փոխէ:

ԳԵՐՄԱՆ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԴԻՐՔԸ

Պերլին Տէգտէի մէջ Ազգայնականներու համաժողով մը տեղի ունեցաւ որուն մէջ քանակաւ մը քուէարկուեցաւ ըստ որում կուսակցութիւնը չընդունիր ապահովութեան դաշնագրին յարիւր և զէմ կ'արտայայտուի Գերմանիոյ Ազգերու Ընկերակցութեան մասնակցութեան:

ԱՆԿԸ ՔՈՒՐԲ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ ՍԸ ԵՒ ՏՐՈՒԵԼԻԲ ՈՐՄԵՄԱՆ ՍԱՍԻՆ

Ժրնվ. — Մր. Ամերիկայի ըսած է թէ Լաէի Աստանին ենթակուած խնդիրներն են. — ա) Լոզանի դաշնագրին համեմատ ինչ հանգամանք կրնայ ունենալ Ազգաժողովին թալիք որոշումը: Բ) Որոշումը միաձայնութեամբ թէ որ քուէներու մեծամասնութեամբ պէտք է տրուի, Գ) Շահագրգռուող կողմերը պիտի մասնակցեն թէ ոչ քուէարկութեան:

Մր. Ամերիկայի յայտարարութեան մէջ ըսած է թէ ժողովին մեծամասնութիւնը բաւական է քուէարկութեան համար, մինչդեռ Ռուշտի պէյ Որհուրդը իրաւաւորական հանգամանքը միտնէ կ'ընդունի և կ'ըսէ թէ խորհուրդին ազդուած կողմ պարզապէս ծառայութիւն մը մատուցանելու համար է: Մր. Ամերիկայի ըսած է թէ Անգլիա գոհակամար չպիտի խախտէ այլ պիտի պահպանէ զայն, մինչև որ Լաէի Աստանը իր կարծիքը հաղորդէ:

Ժրնվ. — Ստեփանի Նախագահ Մ. Լուէշօր ըսած է թէ Լաէի անդամներն պիտի խնդրէ որ իր պատասխանը փութացնէ, որպէսզի Ազգաժողովի Գերմանացիներին նստաշրջանին հասնի:

ՍՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՂՈՎԸ ՊԻՏԻ ԶԱՒՈՂԻ

Բարիդ. — Քաղաքական շրջանակներու մէջ այն կարծիքը կը տիրէ թէ ապահովութեան դաշնագրութեան խորհրդաժողովը պիտի ձախողի, որովհետ ըլլալով որ նախարարական տաքանակ մը հաւանական է Գերմանիոյ մէջ Տրէպտէի Ազգայնականներուն բռնած շիրքին հետեւանալով:

ՔՐԱՆՔՈ—ՍՊԱՆՈ—ՌԻՖ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՄԱՐՈՔԻ ՄԷՋ

Ֆէս. — Ֆրանսական զօրքերը Զաուրի հասած են, Թափրանէն 10 քիլոմ. մէջը հեռու:

Մատրիտ, հողորդագրութիւն մը ծանուցանէ թէ բացի Ալիբաէմայի չըրջանէն, մնացած շրջաններն մէջ կացութիւնը խաղաղ է: Թշնամին մեծ ճնշումի գործ կը դնէ Ալիբաէմայի շրջանին մէջ, ուր սպանիացիք ենթակուած են Ռիֆերու յարձակումին: Սպանիացիք 30 հոգի կորսնցուցած են:

Ֆէս. Օգոստոսեան շատ մեծ գործունէութիւն ցոյց տուած են և բաղձաթիւ դիրքեր ունեցողներ: Ռիֆերը Հէշուանը պարպած են և Ապալէ Գէրիբի եղբայրը իր հրամանատարութիւնը փոխադրած է Թաքուլթ: Սպանիական զօրքին մէջ Ֆերնանտէզ Բէնէզի զօրաւորը ցամաք ելած է:

ԱՊՅԵԼ ՔԵՐԻՄ ՆԱԶԱՂՈՒԹԻՒՆ ԿՆՔԵԼ ԿՈՒՁԷ

Լոնտոն. (Իթթէնտ). — «Տէյլի Նիւզ» կը գրէ Վալթըրի Ուրբաթ օր, Ռապալի մէջ Ապալէ Գէրիբի մէջ գործակալը ձերբակալուած է: Յիշեալը Մարօթի Սուլթանին հետ խօսելու կողմէ ու երբ անոր ներկայութեան հանուեցաւ, Սուլթանին յանձնեց Ապալէ Գէրիբի ստորագրութիւնը կրող զիր մը, որով Ռիֆերու պետը կ'առաջարկէր խաղաղութիւն կնքել այն պայմաններով, զորս Սպանիացիք առաջարկեցին վերջին կացութիւնէն առաջ:

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ. — Պոլիս. Իշխան Սէյֆէտին Պոլիս հասաւ իր մօրը, Ֆերանտէզի Կիւնդապազուի մը և իր անգլիացի պահապանին հետ:

Բարիդ. — «Մաթէն» մանրատնտեսութիւններ տալով Իշխան Սէյֆէտինի փախուածութիւնը մասին, կ'ըսէ թէ Սեպտեմբեր 15ին Մարսիլայէն մեկնած է Պոլիս «Ֆիլիթ» շոգենավով:

Պերլին. Ռանթէնպանը 100,000 միլիոն մարքի փոխառութիւն մը կնքեց Միացեալ Նահանգներէն: Դրամը պիտի գործածուի երկրագործական պէտքերու: Սթէնք. Յունաստանի նախկին թագաւորը ձորձ Բարիդ հասած է:

Թոքիո. Նոր հրդեհ մը ծագեցաւ Իշխան Թոքիոյի բնակարանին մէջ և մէկ միլիոն եւէրի վնաս պատճառեց:

Հոմ. Ոստիկանութիւնը 158 համայնավար ձերբակալեց ք. մեծ քանակութեան ալ արօպականութի յատուկ հրատարակութիւններ:

Բարիդ. Թեթերը կը գրեն թէ Պրենթիսի ձերբակալութիւնը 300 քիլոգրամ կշռող կրքայ մը որոցացած են:

ԽՈՒՐԿԻՆ ԳԵՏՐԵՍՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՏԵՄԵԼ

ԼՈՆՏՈՆ, 23 (Իթթէնտ). — «Տէյլի Սթը» կը գրէ թէ Սօփիայի մէջ զրօք կը շրջի որ Թուրքիա զինքի տակ կոչած է ցամաքային պահապանները, Մուսուլման փոքրամասնութեան հետեւանալով: Կ'ըսուի թէ միջոցներ ձեռք առնուած են ծարրանկէր զօրքերու համար ամենապակաս իջար տնտեսութիւնը մը առիւն:

Պատուարժան Խմբագրութիւն
«Լիբանան» Հայտարարի
Պէյրութ

Տէր Խմբագրարար

Ներկայակալ ձեռք կը գրեն ձեռնարկի Որբանոցի ծանօթ զայնակողութեան մասին «Յօդուած — Պատասխան» մը զոր կը տրուի յոռաւոր որ իր շահեկանութեան համար և առհասարակ սէր հասարակական և ազգային շահերու չ'իպիտի զրանաք հրատարակել ձեռք թերթի սօց սինակներու մէջ:

Կանխաւ շնորհակալութեամբ

Զորք յարգանքով

Ե. Բ. ԶԱՂԱՍՆԱՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՍԸ

Ժրնվ. Որբանոցին վերջին գոյթակցութիւնը զէպքին առթիւ իմ անձին շուրջ գրող եւ նկարագրիս ու պատուոյս յարձակումներ ընող արժէք չ'աբժէ Յեւրոն:

Մինչև հիմա ազգային պաշտօնեայ չ'եմ եղած և ըլլալու փափաք չ'եմ ունեցած: Վերջին իրադարձութեանց բերումով Պոլսոյ Ռապալէի Գոյթէի իմ ուսումնական ընթացքը կիսատ թողելու հարկադրուած Պէյրութի Համալսարանը մանել մտադրած էի: Այս վերջին տարեշրջանը արդէն իսկ սկսած ըլլալուն ստիպուած էի սպասել մինչև նոր տարեշրջան: Այս պարագային էր որ Նպաստամատոյցէն պաշտօն առաջարկուեցաւ ինծի Հալէպի մէջ. փոխանակ պարագայ մնալու ընդունելով առաջարկը 5—6 ամիս պաշտօնավարեցի և երբոր Հալէպի Որբանոցը փակուեցաւ կարճ ժամանակ մը ետէք պաշտօնեայի մը հետ գործի վրայ պահուեցայ և յետոյ հրաւիրուեցայ Ժրնվ. Հրապարակութեան մտադրած էի մերժել սակայն Մր. Հօֆի մինչև զարգացի վերաբացուելուն պաշտօն վարելու համար ըրած մասնաւոր դիմումներուն չ'ուղեցի հալուսակիլ, պարզապէս նշկապելով իրեն հետ անցուցած համակրանքի և յարգանքի զգացումը:

Ժրնվ. Որբանոցին մէջ պաշտօն ընդհանրապէս օֆիսի ընթացքը գործերուն օգնել և մասնաւորաբար մասնիկ հսկողութիւն և անգլիէներէի թարգմանութիւնն էր, անանկ որ որբերուն հետ որեւէ յարաբերութիւն չ'ուղեցի չ'ունէի և արդէն զբաղուեցաւ անոնց հետ հաղորդակցելու առթիւ չ'էին տար ինձ, Հոն պաշտօնավարութեան մօտ երկու ամսուայ շրջանին ոչ մէկ որբ մօտէն կը ծանօտայի հետեւաբար տեւէ մէկուն զէմ հակառակութիւն կամ անուշութիւն անուշանելու անկարելի էր և անքնակալ: Կարողութիւնս և պատուախնդիր ընթացքն մօտէն ծանօթ է Նպաստամատոյցի ըլլալով Ամերիկացի պաշտօնեաներուն որոնց հետ աշխատակցելու եմ և կը յուսամ առ այս կը վկայեն նաեւ պատուաւոր հայ պաշտօնակիցներս:

Անակեղալ մըն էր ինձ համար վարագ յարձակումը որ կատարուեցաւ զիս սպաննելու կանխորոշուած նպատակով, ինչպէս բռնկեցուցին տղոց սըրտին մէջ այնքան զուսպ գերագործութիւն մը որ մղեց զիրենց ամենա աւարդ մէկ ոճրագործութեան: Որբան պարզապէս պէտք է ըլլայ մարդ հաւատարմութեան անհնազանդ որբ մը իրաւացիորէն յանդիմանել կամ պատժել բաւական պատճառ մըն է արդէն մասունքն զատապարեւել յանգիմանող պաշտօնեան կամ ուսուցիչը: Ինչ ինչ է բուն շարժաթիւնը այդ դիմումնաւոր խոշտանգումին, թէ ինչու իմ բարոյականին հանգէպ մտենալովի և անմօթ անխարկութիւններով արտայայտուողներուն մըրտ և աղաթա դրուածքներուն ու անքան մերկապարանոց սուտեան հրատարակուելուն տեղ կը տըրի ծանօթութիւնը մըսինակներուն մէջ ինչու այս ամէնը— շատ լաւ գիտեմ, գիտեմ նաեւ իմ ուղղութիւն և լուրջ պաշտօնակիցներս: Իրեն պատուաւոր ինչոր մէկը ազգային արժանապատեան:

ՕՐՈՒՄՆ ԵՐԵՐ ՅԱՌԱՋԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ԹԷ ԿԵՏԱԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ օր Հացկորեկ աղբուր պալատին բերքերու հաւաքածոյով կիսունում հեռացին լուրեր տալու: Օրուան հաւասար հարցու շուրջ գաղափար արտայայտելու եւ փոխանակելու անգուղայ մարմացին բռնուած ոսոսունք քալիւրով կ'անապարհ եւ խիստ մեծիմբարեկամի մը դուռը կը վարնէ:

Աւագ Ալբար, դուռը ցուս բաց, կը բացականչէ վարնէ:

Աւագ Ալբար որ դեռ նոր ելած էր անկողնէն, ոչոր մօլոր սանդուղք աստիճաններէն վար սանկելով դուռը ձեռք կ'առնէ եւ կը բանայ:

Ներս մօր, նրամմէ, Հացկորեկ Ալբար, խեղ ըլլալ, ինչ է այս խելեւարոյոյ ցատկովը:

— Քիչ մը համբերէ, կը պատասխանէ Հացկորեկ Ալբար. եւ վայելեան մը բազմոցին վրայ իր նեւաղին տուելով հանգստացնել կ'ընէ, քերքերու ցոյսը գրգռեցնել կը հանէ եւ ինչ տեսնես, քերքերու պօն մարտէ մը՝ մեկը՝ «Պայաւ», միւսը՝ «Կայծաւ», մեկը՝ «Արեւ», միւսը՝ «Լուսին» մեկը՝ «Յուսաբեր», միւսը՝ «Լուսակեր», մեկը՝ «Նոր Փիւնիկ», միւսը՝ «Հին Մանկիկ», մեկը՝ «Լիբանան», միւսը՝ «Խալաֆան», մեկը՝ «Հայ-Կեանք», միւսը՝ «Օսար Յաւ» եւլն. եւլն. եւլն:

Որբան քօնաք, խալապալը լալը ամուսններ են ասոնք, կ'ըսէ Ա. Ալբար:

— Այո, իրաւունք ունիս, կ'ըսէ Հացկորեկ Ալբարը, բայց անոնք օրուան ամենեւ հետաքրքրաւոր լուրերը կը պարունակեն:

— Լաւ, ուրեմն, կարդա որ ես ալ օգտուիմ, կ'ըսէ Աւագ Ալբար:

Հացկորեկ Ալբարը «Հայ-Կեանք» քերքը ձեռք կ'առնէ, խորհրդաւոր ձայնով եւ զօրաւոր բռնով մը՝ կը կարդայ «Այս օրեւս արաբները հայերով կը զբաղին, մանաւանդ արաբ մամուլը իբր բարեացակամութեան նշան կը հրաւիրէ 40,000 հայ հաստատելու Հաւրանի լեռները, աւել իրենց պիտի տրուի լծկան, արօրը եղ, կալ, բաճ, բրիչ, ոչխար, սեւեմնու եւ մեակելի բերքի հո-

ւորութեան այս առթիւ լուս անցնելը լրջախոսութիւն կը համարեմ: Զի ուրեւր խօսելու խաղաղութեան շարքաներով վրաւոր հիւանդանոց միացի եւ զեռ վերջիս բուժումը հազիւ լրացած է, բայց եւ այնպէս առկաւին չեմ փափաք վերջնէլ այն քողը որ իր տակ կը կը պահէ ներխուժութիւններ ու ապականութիւններ որոնց գարշահոտութիւնը զուցէ վնասէ առողջ առնագրութիւնը:

Հետեւաբար հրապարակու առաջարկ կը գրեն, աղաւմիտ և պատուաւոր աղաւմիտներէ մասնախումբ մը կազմել— լլայ Պէյրութ կամ Հալէպ, ինչոր յանձնել անոնց մանրակրկիտ ու խղճամբով քննութեանը. անոնք թող անկեղծութեան զիս ամբաստանողներուն զրպարտութիւնները և թող ինձմէ բացառութիւն պահանջեն:

Եւտոյ. — Եւտոյ Աղլը թուր թքնէ այն զեմքին որ մատենիլ ու զատան է, մոթին մէջ խաղեր լարող, յերուրող ու անբարոյական է: Թող չի քաշուին ուրեմն իրենց տեւ ձեռքերը վերցուցած ստրկաբար զիս արաւաւորել ճշող, ստախոս ու փօքոքի զրպարտիչները: Թող լոյս աչքով տեսնէ ու հասկնայ ամէն ոք:

Պատուոյ աստեան մը կ'ըսուի: Եթէ ոչ բոլոր այն խեղաթիւրիւմներն ու իրականութենէ զուրկ արտայայտութիւնները իրենց զրգապատուաներով ծանօթ են ինծի, ծանօթ է նաեւ զանոնք որքեզորդ խմբագիրը, ուրեմն ամօթ կը սեպմ չ'ափուր ինչ պիտիներուն հետ:

Սեպ. 14. 925 ՅԱՆՈՐ Բ. ԶԱՂԱՍՆԱՆ
Հայկ

ԶԱՆԱԶԱՆ

ԼՈՒՐՆԵՐ

դեր: Այս հրահանգը արդեօք բարեա-
ցակամութիւնն քեզ հետ պիտի նստն
նկատուի եմ:

Տե՛ս «Շարժման» բերքը ինչ կը
կը՞ գրէ, գոչեց Հոգեկոնեկ Աղբարը,
իստիք ուղղելով Աւագ Ողբարին, որ
սպասեմք մտիկ կ'ընէր, «Ստոյլ ալբի-
ռէ կը տեղեկանամք քեզ Մուսրաֆա
Քիմալ փառանք բուրբերք փառանքը-
րիւն համար վերջին օրերս մեծ ե-
ռանք եւ անխնայ գործունեութիւն ցոյց
կուցայ եւ իր այնչեւ փառանքներուն
մէջ նստալու օրերս կ'ընէ եւ կը
պոռայ. անցիկն ապան ու քեզին,
Ֆեան ու խալաթը բարձրացին զըլ-
խաթին ու քաղաքը, բարձրացին ու
հաւերքը, Հանքմանը, պատեցին մեր
ֆոքերը փառանքները աշխարհ մեր պայ
ծառ աշխարհը դիտելու, հեմալիսն ու
աղբարը, բարին գեղեցիկը վայելելու
համար: Միայն ալ ի՞նչ կը տեսնուի Ֆե-
սերը կը պատեն, խալաթները կը
բազումեն, գործավարները սիւնի-
քալանքներով փողոց կը նստին, Ֆեա
հիմնու խանութները կը գոցուին զըլ-
խալաթի անտառներու հացին իւրեր կը
փակուին: Զգալարեցինք մեզին մեզ
կը յափեսակուին. ի՞նչ հիմանալի հրա-
շարժումներ, որքա՞ն յառաջդիմութիւն. բըր-
բերք ալ փառանքներու անտառի վե-
րին աստիճանին հասած են:

Յետոյ, Հոգեկոնեկ Աղբարը «Հայ-
կանք բերքը մեզի կ'առնուի եւ շահե-
կան լուրերու բաժինը կը կարգայ.
«Թուրքիոյ ամեն կալով քրու ազգայ-
նականութիւնն մը կը սքրայեթ: Ոչ-
խալամ ճեղքացիներէն զայն, արհամա-
րանքի ենթակայ եմ: Մահու օտարները,
Անազանք, Երզնկա լուսանք, արհա-
ւում չափ ու սահման չունին. եղած
բողոքներուն կառավարչը միտք միտ-
նոյն պատասխանը կուտայ. «Դանգա-
ր Երզնկայ կը հաղթուի, որպէսզի զո-
հացու ման:» Ի՞նչ սխալներ իրարա-
բարեբան, որքա՞ն հսկայ յառաջդիմու-
թիւն:

Կարգը կուգայ, «Լուսին» բերքին.
եւս ի՞նչ տանկան լուրեր կը հաղորդէ
կ'ըսէ Հոգեկոնեկ Աղբարը,

«Պիտիւք մէջ կարգ մը ցաւագար
խելաւոր հայեր իրենց դժոխային ժո-
ղովներու որոշման համաձայն մասնա-
ւոր պաշտօն առած են հովանաւորող
կառավարութեան եւ օտարականներու
մօտ զբաղւելու, շարժառնելու հա-
մար իրենց ազգակիցները, եղբայրնե-
րը, արեւմտիկները ըսելով քեզ պօլսե-
լիս են, պօլսեւելուք իրենց կը փառանք
ժողովուրդը կը գրգռեն: քեզ Հայաս-
տանը մարտնչի հող, հայրենիք է. կ'ը-
սեն, սխալներ չազգայնութիւն:

Ասիկա զայն մեր այս նիւազները
ուրիշ օտար մը փառանքներուն ալ
ունին. օրինակ՝ անցեալ օր Պ. Եւս-
տանեանքին Արշակազգ վրդ. ինչ հաս-
ցին զրկած 300 օրինակ «Հայ-
կանք» բերքը փոստային մեղք կ'անց-
նեն եւ կ'անցնայանցին:

Ուրիշ անգամ մըն ալ «Լիւսնան»
բերքի նախագ. խմբագիրը կը կառա-
նեն, որ խմբագրական գաղափար իրենց
հաղորդէ իրենց հասցէին համակարգի
նախագահները ըսելով, ի՞նչ պատուա-
կան խորամանկութիւնն եւ անմեղ
ուրեւանքներին: Այս հսկայ մեծ
աղանքը. գիտէ՞ դեռ ինչե՞ր ունին.
իրենց անմեղ գաղափարներն առաջ-
նորեան զրկելով Ազգ. վարժարան-
ներու եւ որբանոցներու նորահաս մա-
նուկներու մեղքը կը բեւեռուեն, ի-
րենց չար սրտին անխնայութեամբ եւ ազ-
գայնորդան սկզբունքներով կը խա-
րենցեն անբոյժ մեղքը եւ սուրբ սըր-
տերը. իրենց չար լեզուն յաջակցում
է միայն շարժառնելու, իրենց ժամա-
կից միտքը հասարակութիւնը խռովե-
լու, իրենց անողորմ եւ վատար
կեանքը՝ ժողովուրդը զայրակցեցնելու:

Հասկցայ, հասկցայ, բաւ. Աւագ
Աղբար, նա ազգոս ձայնով մը Մեղք
այս ազգին, որ ալ մը անհաւանկ գա-

ԽԱՆԱՍՈՐԻ ԱՐԵՄԱՆՔԸ ԵՒ ՄԱՐՍԷՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱ- ԿԱՆԸ

Ասիկա 28 տարի առաջ, Համբար սար-
քած ջրագիրն առնէն Պարսկաստան
փախչող վաճի 800 երեսնամարդներու
համարն, միշտ Համբար հրամանով,
Համբարէն քիւրդները առաջնորդու-
թեամբ Շէրէֆ պէյ առնու աշխարհա-
պետի մը կը կարեն եւ կը կատարեն զա-
մեքը:

Դաշնակցութիւնը ձեռնարկածէն շէրէֆ
պէյը սպաննուեալ է. այդու. վրէժ լուծե-
լու. Ձեռնարկը կը վիճի. Շէրէֆ պէյի
փոխարէն կ'սպանուի ամենաձապարկ
քիւրդ մը:

Այս է նախաստիճանը, ոչ ա-
ւելի է պակաս:

Այս արշաւանքի տարեգրութիւնն է ա-
հա, որ առնու եւ Մարտի մէջ անց-
եալ կիրակի եւ բանախօսելու հրաւիրած
Պ. Վրայանին:

Բանախօսը՝ որ մէկ առաջ իր լինելու-
ններուն հետ քրդական իրաւունքները
պայտանքելու համար յաշարքի մը տը-
ւած էր Մարտի 11-ի ստիպարտական միջ-
ազգայնականին, մէկ օր վերջ, այդ
օրը, Համբար հրամանաւ Հայերու զէմ
կողմէն քիւրդներէն վրէժ լուծելու նը-
պատական կազմուած այդ «արշաւան-
քին» ներկայիւ ըրած է:

Մէկը՝ միւսին հակառակ, մէկը միւ-
սէն յիմար, այս արտայայտութիւննե-
րը, կը թուի թէ՛ առանց ազդեցու-
թեան չին միացած ներկաներէն ոմանց
զրաւ. որոնք սուրբ սկսած են եղած
արտայայտութիւնները: Սուրբներուն
յաջորդած են միջամտութիւններ, հայ-
հոյանքներ, ծեծ: Դանակներ խաղցած
են աբիւնը սկսած է հօսել եւ հանդե-
սին վերջարանն այն եղած է որ ծանր
կերպով վիրաւորուած է վանեցի երթա-
նաւոր մը սրտէն փոխադրած են հիւ-
անդանքը:

ԿՐԱՍԵՆԻ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

Պ. Կրասին մեկնեցաւ Մոսկուա՝ կը
լսուի որ դեպքային այս ուղևորութիւ-
նը սիրա առնչութիւն ունի Ֆրանսո-
սու բանակցութեան հետ, որ բաւա-
կան հասունցած վիճակ մը ստացած է:

Պ. Կրասինին կը փոխարինէ Պ. Դա-
ւիթեան:

ՊԱԼԲԱՆՆԵՐԸ

Յունաստան՝ որ չկրցաւ հետեւա-
ղութեան զալ Սերպիոյ հետ, Պալբան-
եան պետութեան համար պատմաւո-
րի իրաւարարութեան՝ ծրագրովը նոր
փորձ մը կը փորձէ ամբողջելու հա-
մար իր միջազգային դիրքը. որ մէկ
կողմէն նշաւակ Սերպիոյ եւ Պալբա-
րիոյ նախանձին միւս կողմէն եւթա-
կայ թուրքիոյ հետ ունեցած յարաբե-
րութիւններէն ծագում առնող անվերջ
գոհարութեանց, չափազանց փափուկ
վիճակ մը կը ներկայացնէ:

Այս ծրագրին տեղը կը թուի թէ կը
գտնուի Անգլիա, որ մասնաւորապէս

նախնեւ եւ անխնայ ժողովուրդներու
մեղքը մասնաւոր խաղաղիք դարձած է
Միտլըր խօսելով՝ «Լուսին» բե-
րին տուած այս թեղեկութիւնները հո-
գիս վրդովեցին, միտլըր խոսելով եւ
սիրտ յուզուեցին եւ ցաւով լեցուցին
ի՞նչ անամոքութիւն եւ պոզալի
անպիտանութիւն:

Այս փոքրիկ շարագործներն չեն
խորհրդ քեզ անհասները մասնաւոր,
ընդհանուրիկ դաւանանք մասնաւոր սը-
տերը եւ նորաբողոք սերունդ մեղքը
բուժաւորելով, ամբողջ սերունդ մը ա-
պականած, միտլըրները խաբելով,
ազգին մէջ երկպառակութեան սերմեր
ցանած եւ անոր հանգիստը վատցած
կ'ըլլան:

Պալբանեան խմբագրութեան զէմ կ'ու-
զէ ամբողջ պատուար մը սահմանը Պալ-
բանեան մէջ:

Այս ծրագրերը վերաբերելու թիւն
պիտի գտնէ անշուշտ Ռուսներու կող-
մէն, որ երբեք կողմէն խլած իր աւար-
նեցող ամէնէն զօհունակ կողմէն կը
ներկայացնէ: Բայց Սերպիա որ իր հին
հին տէրաներն համապատասխան չա-
ւանդ Պալբարիա որ նոր անակնկալնե-
րու անակնկալութիւններով կը սնանի,
չաւ հետեւ են մէջտեղ դրուած ծրա-
գրին մօտեմալ: Պալբարիա Մոսկուի
հարցն անակնկալի մը անակնկալու-
թեամբ էր որ ազգեց թրակիոյ պու-
կիւրը եւ խաղեց թուրքիոյ հետ իր վա-
րած բանակցութիւնները:

Այն աստիճան խոր է Պալբանեան
հինգ պետութեանց մէջ տիրող փոխա-
ղած անվտանգութիւնը եւ այն աստի-
ճան քիչ անհանգիստ կը ներշնչէ Յու-
նաստան իր դրացիներուն, որ տուեալ
պայմաններու մէջ ոչ մէկ շահու առնի
ան՝ իրականացնելու իր ծրագրերը:

Այս ծրագրերը փոխադարձ զինուոր-
նով սկզբունքով զուգեց սեղանի վրայ
գալ այն առնու, երբ Արեւմտեան մեծ
պետութիւնները իրենց կ'իրականաց-
նեն իրենց միջեւ, իրենց սեղանին վը-
րայ եզրով «պարտաւորել իրաւարարու-
թեան» ծրագրերը:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ Հ. ԿԱՐՄԻ ԽԱՅԸ

Ամերիկայի Հայ Կարմիր Խաչին չէր-
ջաբերականէն յայտնի կ'ըլլայ, որ 50
մեծ հակ հագուստ պատրաստած է Հա-
յաստան զրկելու համար: Որ՝ ձեռնար-
կած է Ֆիլադելֆիոյ մէջ 1000 տօլարի
վիճակահանութեան մը, որուն պար-
գանքներուն մէջ կան 1000 տօլար ար-
ժողութեամբ առնու մը եւ 500 տօլար
արժեքով գետին մը, երկուքն ալ սե-
փականատէրերուն կողմէն նուիրուած:
Որ՝ որոշած է 1000 տօլար զրկել Հա-
յաստան Երեւանի աղւտներուն:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԲԱՐԵԳՈՒՄԻՍԱԿԱՆԸ

Ամերիկայի Բարեգործական Գաղթա-
կաններու Հայաստան փոխադրուելու նը-
պատակին համար ձեռնարկած է 100000
տօլարի հանգանակութեան, պատմաբ
բաշխելով իր մասնաձեւերուն վրայ:
Մեծապէս յուսարի է որ մինչեւ տար-
ւոյ վերջը ըրանայ այս հանգանակու-
թիւնը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

Գերմանիայից Պ. Տիգրան Սահակ-
եան 5.000 տօլար նուիրած է ֆիզիքա-
կան լազորագրերի համար համապա-
տասխան շէնք մը կառուցանելու նը-
պատակին, Հայաստանի մէջ:

ԶԻԶԵՐԻՆ

«Մարտի» մէկ հեռագրին նայելով
Ձիշերին լուրջ հեռագրութեամբ մը ան-
կողմէն կը ծառայէ եւ Սեպտեմբեր 20
Մոսկուայէն պիտի մեկնի հանգիստի մը
համար:

ԲՈԼՈՆԻԱ ԵՒ ՁԵՆՈ—ՍԼԱՎԻԱ

Այն չափով որ կը շատնայ Հոգեւոս-
եան ապահովութեան դաշինքը կնքե-
լու հաւանականութիւնը, նոյն չափով
կ'աւելնայ Բոլոնիոյ եւ Ձիշո—Սլավի-
ոյ մասնազոհութիւնները, որոնք նման
պարագայի մը պիտի գաղթեն հաշուե-
լէ Ֆրանսայի, որպէս շահակցի օման-
դակութեան վրայ:

Այդ երկու պետութեանց ներկայա-
ցուցիչները ժընեւի մէջ, պաշտօնապէս
մէջտեղ դրած են իրենց մասնազո-
թիւնները:

— Հայաստանի կառավարութիւնը
Գերմանիայէն առաջնութիւն ուղած է
Ֆուլթայի խմբագրութեան հետ մար-
գանքներ հանգիստ:

— Լինինականի կեդրոնը հսկայական
հրատարակչական շինութեամբ աշխատանք-
ները աւարտած են: Հրատարակչին վո-
րայ շինուած է սինէլատի մեծ շէնք մը
որ ի նարկին թատրոնի ալ պիտի ծա-
այէ:

— Կառավարութիւնը 100 000 ռուպ-
լի յատկացուցած է Համալսարանին
կից շինելու մեծ շէնք մը որ. բնակու-
թեան ծառայելու Համալսարանի ուսա-
նողներուն եւ ուսուցիչներուն:

— Համալսարանի դպրոցէն ընթերցա-
սրանէն վերջ աւելցած է իր թատրոնը:
Մեծ շէնք վերանորոգած է թատրոնի իր
բեմով հանգիստարանով, գրասենեա-
կով եւ բոլոր յարմարութիւններով:

Երեւանի մէջ ռուպլին կարծէ 14 ֆը-
րանք:

ՏԵՂԱԿԱՆ

ՄԵՐՆ ԼԻՐԱՆՆԻ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐ
ՆԱԽԸ ՊԵՏԻ ԵՒ ՈՒՆԵՆԱՅ.— Յիշելէ
յետոյ փոքրիկ Լիւսնանը իր աստիճան
կառավարչին՝ Տառա փառանք օրով իր
հետեւանալու օւնէր, եղբայրներու պաշա-
պանութեան համար: «Իսթիքլար» թիւը
թը պետութեան կը պահանջէ շինել
կամ անտառի ծախու առնել որ եւ է
նաւ մը, որ պարտի ծովու վրայ: Մե-
ծըն Լիւսնանի զօրինակները եւ թիւ-
թը, ապա, կը մտնէ որ կառավարու-
թիւնը լրջօրէն այս հարցը նկատողու-
թեան առնէ ցոյց տալու համար որ Լի-
ւսնանի անկախութիւնը ճշմարիտ ի-
րաւութիւն մըն է, նաեւ արթնցնելու Լի-
ւսնանցիներու սերը՝ հանգիստ իրենց
զոյններուն եւ զաղթականներու հայրե-
նիք դարձին մղուած տալու համար:

ՊԱՅՆԱԶՍԱԿԱՆ ԹԱՌԱՎԱՐՆԵՐ.—

«Լա Սիւր» թիւթի տէր եւ անորին Մ.
Ժորժ Վալայի՝ պատերազմական գոր-
ծողութեանց հետեւելու արտօնութիւն
ստացած ըլլալով կոիւր վարը մեկնած է:

ՍՈՒԷՏԱՅԻ ԿՐԱՆՈՒՄԸ

(Զինուորական հաղորդագրութիւն)

Սեպտ. 23-ին զօրաբաժինը առաւ օտ-
կանքի թողնելով իր Միւսէլֆորէյի յա-
նարանը, զէպի առաջ շարժուեց, Միւ-
սէլ կէտը, թշնամին գաղթօրէն խու-
սափեցաւ կօրէ մղել եւ մօր դորամա-
սերը լաւագոյն պայմաններու մէջ ա-
ռաջ շարժեցան, առանց որեւէ հրացան
արձակելու, պաշտպանուած սաւառ-
նակներով: Ժամը 13-ի մօտերը թշնա-
մը զօրաւոր ուժեր Սուէյի յայտնի գաղթի,
փոխանցին արգիլել յառաջապահ գոհանգը
գրաւելու թէլ—Հաթիբ-ը:

Յառաջապահ գոհանգը իրեն նեցուկ
ունենալով պատերազմական սալեր, շատ
փայտանքներ զրաւեց թէլ—Հաթիբ
թշնամին դէպի Սուէյի շահանգից.
սակից զօրասիրը ուրիշ քիւրդի հա-
տու է:

Զօրասիրը գիշերը անցուց թէլ—Հա-
թիբի մէջ: Առաւ օտ յառաջապահու-
մը սկսեալ ժամը 8 ժամը Սուէյի յայտնա-
մը:

ՅԻՄԱՆԱՅԻՐ

ՍՈՒԷՏԱՆ ԿԸ ԿՐԱՆԻՐ

Դամասկոս, 23 (2).— Երկու կէ-
տրուան ժամանակները, Զօր. կառնէ-
նի զօրասիրը չիման մէջ մասնա-
պարտաւորութեան հետ. թէլ Ալթիլ բար
ձեռնութեան Հարաւակողմը՝ եւ զօր
ժամուան բոլոր կօրէ մը տեղի ունե-
ցաւ: Սրբ գիշերը վրայ հասաւ. Տիւր-
գիները եւս քաղաքային դէպի Հիւսիս,
Թիւրք եւ Սուէյի յայտնի միջին:

Դամասկոս, 24 (2).— Զօր. կառնէ-
նի զօրասիրը Սուէյի յայտնա մտած է:

Պիւրութ. 22 (2).— Ճիշդ Տիւրգիի
գիշերական գործողութիւնները սկսե-
լէ առաջ Զօր. Սարալի Դամասկոս գա-
ցած է հոն հաստատուելու հարաւակող-
մութիւնը: Պաշտօնական հաղորդագր-
ութիւն մը կ'ըսէ թէ Տիւրգիները յա-
ձակուած գործած են Սուէյի փոքր
եւ Օտար Լէզէնի կողմէ շարժուած են:
Ապագայները 100 հազար կ'ըլլան մը
զ. Զեպի Զեպի

4P68' 208P-057014

エトエ、エリエ、エトエ

Գրասենյակին առջև նստող մարդը
չառա զբաղած կերևելի, գրուելը ձախ
ձեռքին կրթնցուցած՝ աջ ձեռքով զը-
րիչ մը բռնած իր առջև գտնուող մեծ-
կակ թուղթին կտորի մը վրայ բանիլ
մը կը գրէր։ Աւագակախութիւն պետ-
աւ Մշիկօգօն էր, որ սենեակ մանեկէ
հող իր ցնցոտի հալաւանները և կեղծ
մարտը հանելէ և նոր հաշուետւ մը
հաղցնելէ ետեւ, օտըպ որուած էր գոր-
ծու սանեակին մէջ, իր աշխատութիւն-
ներով ածարուած ։

Ampt: 1. Grooten 2. B. B. W. 56. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837.